

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-93

Az utolsó erőfeszítés

Összebékültek ismét az angolok és frank az abessziniai kérdést illetően. Ez a közmény azonban távolról sem jelenti még, egy világosodna az európai égbolt. Az ilyen szövegek tulajdonképpen újabb nézetváltások magvát rejtik magukban más viszonylatban, mint ahogyan már éppen elégt volt módunk tapasztalni. A nagy megérési demonstrációk rendszerint abból támadnak, hogy a régi barátok összekülönböznek, hát végeredményben csak a párok változnak mint a négyes utolsó figuráiban. Franciaország kész otthagyni Oroszországot és most Angliával tart, mi sem természetesebb tehát, hogy Olaszország viszont Németországgal kacérkodik és Németország az adott esetben megértő mosollyal fogadja a felkiáltkozó új partnert. Igaz, hogy a legújabb ért következtében alaposan meginog az angol-német flottaegyezmény és annak többi barátsági következményei, az angolok azonban azzal kárpótolhatják magukat, hogy annál esábitóbb tekintetet vet rájuk a francia Marianne. Így megy ez körbe-körbe már egy évtized óta, a többi hatalmasság pedig módjához pillanatnyi érdekeihez képest alkalmazkodik és azt a viruló körforlmat úgy hívják, hogy hatalmi átesoporusulás. Mindettől azonban még nem virrad Európának, mert az antagonizmus ugyanaz marad, csak minduntalan más és más statisztériájú táborok néznek egymással farkasszemet. Sőt, az egymás ellen való öklülések most már tényleg a háború küszöbéig juttatták az európai politikát. A duce mindenestre meg akarja indítani a háborút abesszinia ellen még annak ellenére is, hogy most már Franciaország Angliával egyetértően kész fellépni. De mit használnak az esetleges szankciók, mikor Mussolini kereken kijelentette, hogy a Népszövetséggel, a Népszövetség nélkül, vagy a Népszövetség lenére is cselekszik, ha kell és eleven bizonyosságul holnap-holnapután talán már az egész fascista milícia tíz millió ember ott áll egyverben. Az általános mozgósítás küszöbön. Mit tehet ez ellen a genfi ötös bizottság és mit tehet majd az egész Népszövetség, ha Olaszország kilép vagy ellene fordul. Ha ez az eshetőség bekövetkezne, ez volna Európa legnagyobb katasztrófája. Mert gyenge szövetségében is a Népszövetség volt eddig az egyedüli összetartó erő, amely az együttműködésnek a látszatát biztosította. Ha ez a ötelék is elszakad, úgy utolsó fékét is elveszti a végzetes gyűlöletben morajló Európa. Az európai nagyhatalmak csak úgy találhatják meg a kivezető utat, ha bármiképpen is, de valahogy végre megegyeznek. Ha magán nem segít Európa, vesztere indul. Még a béltítésben sem segít majd senki sem. Ellenkezőleg. Amerika minden fogadkozása lenére máris végn szállít fegyvert, anyatot, mert a háború jó üzlet számára. A nem európai népek pedig, élükön Japánnal, már előre mosolyognak gnyos hallgatagon azon az európai harakirin, ami készül. Sorsdöntő löket élünk, a helyzetet már csak még jobban elmérgesítik ezek a taktikai alapon kézült elválások és összebékülések, amelyek még bizonyultabbá és furfangosabbá teszik helyzetet. Csak egy segíthet már Európán, az igazi megértés és a valódi, őszinte szánék, amely nem elválasztani, hanem összapcsolni igyekszik mindenkit és minden emzettel, amely itt él sorsközösségben az reg kontinensen. Komor, vészés órákat élünk. De most, a legsorsdöntőbb percek-

Laval nagy beszéde a genfi elvek és az angol felfogás mellett tört lándzsát

Laval francia miniszterelnök és külügyminiszter várvavárt beszéde elhangzott Genfben. Laval szavain keresztül Franciaország beszélt és kijelentette, hogy ragaszkodik a népszövetségi alapot betartásához.

Nincsen ellene egyetlen nemzet érdekeinek sem — mondotta — azonban a Népszövetség minden tagja jogosult a védelemre.

Olaszországon most a sor, hogy megfontolja Laval szavait és levonja azokból a következtetést. Vajjon minő lesz az? Lesz-e háború, vagy megmarad a béke? Mindez most már Olaszország magatartásától függ.

Laval beszédét nagy érdeklődéssel

Ha Genf csorbát szenved, vége a biztonságnak

Laval az összes jelenlevők feszült figyelmére között a következőket mondotta:

— Nehéz idöket élünk. A Népszövetség valamennyi tagjának kötelessége, hogy az ezzel járó felelősséget vállalja és meghallgassa Franciaország szavát.

Franciaország továbbra is hiszen kitar a népszövetségi szabályzat mellett és továbbra is a közös és kölcsönös biztonság elvét vallja.

Ha ezt a felfogást tagadnánk, ez egyenlő volna eszméink megtagadásával és ezzel érdekeink ellen cselekednénk. Franciaország minden szerződését Genfben keresztül kötötte meg. Aki a genfi

Franciaország nem fél, de gyűlöli a háborút

Laval azután ismertette a párisi és londoni tárgyalásokat, majd beszédét így folytatta:

— Franciaország nem fél a háborútól, azonban gyűlöli azt és határozott békeakaratú van eltelve. Mindenki számára békét és általános együttműködést akarunk. Gyakran voltak már nehéz pillanatok a Népszövetség életében.

Franciaország Genfben már nem egy csalódást ért meg, azonban a Népszövetségben

ben, talán mégis mintha nagyon halványan derengene az égbolt. Látjuk Hoare angol külügyminiszter és Laval kétségbeesett erő-

várták. A Népszövetség palotája előtt már tegnap korán reggel nagy tömeg gyülekezett össze.

A tanácskozási teremben ott volt valamennyi, Genfben tartózkodó delegátus és diplomata. Az újságírók karzata is zsúfolott volt.

Benes csehszlovák külügyminiszter, a Népszövetség jelenlegi elnöke, megnyitotta az ülést, majd közölte az angol delegáció javaslatát, amelyben Anglia kívánja, hogy tüzzék a Népszövetség politikai osztályának napirendjére a rab-szolgaság ügyét. Azután átadta a szót Lavalnak.

alapokmányt bolygatja, az egyben biztonságunkat is bolygatja.

Ha Genf csorbát szenved, akkor vége a biztonságnak is.

— Azokból a fejtegetésekből — mondotta tovább Laval —, amelyeket Hoare angol külügyminisztertől hallottunk, kiderül, hogy Anglia kitar a kollektív biztonság mellett.

Franciaországot ez elégtétellel tölti el.

Nincsen még egy második állam, amely ennek a kijelentésnek a fontosságát annyira tudná méltányolni, mint Franciaország.

A kötelesség teljesítése iránti készség a Népszövetség történetében fordulópontot jelent.

való hite sohasem gyengült meg.

A francia delegátusok buzgóságát a nehézségek sohasem bénították meg és mindig azon fáradoztak, hogy a Népszövetség erkölcsi tekintélyét erősítsék.

— Visszagondolva a római megállapodásra — mondotta aztán a francia miniszterelnök — bizonyos meghatódottság és elfogultság vesz rajtam erőt, amikor azokkal az ellentétekkel foglalkozom, amelyek mint nehéz terhek bo-

szétszét, hogy mégis megmentsek a békét. Talán sikerülni fog elhárítani a veszedelmet, vagy legalább is elérni annyit, hogy az afri-

csátkoznak a Népszövetségre. Január 7-én Mussolinivel szabályoztuk azokat a kérdéseket, amelyekből most az ellentétek támadtak.

Tudom jól, hogy Mussolini továbbra is kész az együttműködés folytatására. Eppen azért nem riadtam vissza semmiféle fáradozástól sem, amely a békés kibontakozás érdekében szükségesnek mutatkozott.

Kötelességemet megelégedéssel végeztem. Olaszország szükségleteit ki akarjuk elégíteni, azonban a többi népszövetségi állam jogait is meg kell óvunk. Nem hiszem, hogy Franciaország és Anglia álláspontját, ha az technikai tekintetben különbözik is, félre lehessen érteni. Azonban vajjon azt, amit ma megtehetünk, megtehetjük-e holnap is?

Valamennyiünket köt a népszövetségi alapot és Franciaország nem akarja magát kötelezettségei alól kivonni.

Laval után Ag a Tihan indiai képviselő beszélt. Sérelmezte, hogy a Népszövetség tulsok figyelmet fordít az európai kérdésekre és az ázsiai problémák-kal nem foglalkozik.

De V a t e r délafrikai delegátus kijelentette, hogy Afrika nagyon aggódik az utolsó afrikai szabad állam sorsa fölött.

Arra kérte Olaszországot, fontolja meg azokat a következményeket, amelyeket egy kelet-afrikai háború maga után vonhat.

Az Intransigeant című párisi lap fentartja azt az értesülését, hogy Laval és Mussolini személyes találkozáson fogják megkísérelni a békés megoldást megteremteni. Laval igen fontosnak tartja, hogy a béke megmentése érdekében való fáradozásokat ne szakítsák félbe.

Még háború esetén is nagy szerep jut a Népszövetségnek, mert az első ágyulövés még nem jelenti azt, hogy a kockát véglegesen elvetették. Legvégső esetben is arra kell majd törekedni,

kaí háború fekete északjára ne boruljon rá Európára is, újabb halálos pusztulást hozva. (Fleaur)

hogya a háborút Afrikára korlátozzák.

Ha minden kísérletezés meghiúsul, Laval ki fogja jelenteni, hogy Franciaország szándékai ellen van, azonban csakis gazdasági és pénzügyi rendszabályokba egyezik bele. Meg fogja akadályozni, hogy más államok tulzók cselekményekre ragadtassák magukat.

Az olasz-abessziniai konfliktus ügyében kiküldött népszövetségi ötös bizottság ülést tartott, amelyben a szakértők albizottsági számára szükséges irányelveket és utasításokat dolgozták ki.

Az ötös bizottság csak azután készíti el a Népszövetség tanácsa elé terjesztendő javaslatát.

Dzsi-butiba tegnap tizennégy belga tiszt érkezett és nyomban tovább utazott Addis Abebába. A belga tisztiek kiegészítik majd az abesszin vezérkart. A dzsi-butii olasz ügyvivő figyelmeztette a belga tisztet, hogy háboru esetén minden európaiat, akit mint az abesszin hadsereg tagjaként elfognak, a helyszínén nyomban agyonlőnek.

Az egyik párisi lap munkatársa beszélgetést folytatott Mussolinival, aki kijelentette, hogy

Abesszinia természetes terjeszkedési területe Itáliának.

Az olasz kormány még januárban közölte a francia és az angol kormányokkal

abessziniai terveit, amelyek ellen akkoriban semmi kifogást nem emeltek.

Eppen ezért Anglia magartatása Olaszország számára értelmetlen.

Arra a kérdésre, hogy Olaszország az első döntő győzelem után hajlandó lesz-e a nagyhatalmakkal Olaszország kelet-afrikai gyarmatainak új határaitól tárgyalni, Mussolini igennel válaszolt.

Hozzátette azonban, hogy ezt csak abban az esetben teszi, ha a nagyhatalmak magartatása Olaszország részére az abessziniai hadjárattal kapcsolatosan nem okoz új komplikációkat.

Elbucszott

a népszerű plébános hivatása

Dewald Vilmos pápai kamarást a Becherecul-mic-i plébánia további vezetése alól állandó betegeskedése miatt Pach Agoston püspök szabadságot és a plébánia vezetését Willjung Mihály szentszéki tanácsos, püspöki titkárra bízta. A plébánia átadása Unterreiner bíldéi espereskanonon jelenlétében most ment végbe. Ez alkalommal Becherecul-mic katolikus lakosság impozáns keretek között bucsuzott népszerű plébánosától. A bucsúünnepély az ifjúság otthon helyiségében folyt le. A községi dalárda Malz József kántor vezetése alatt énekkart adott elő, majd különböző szavaltók után az egyházközség nevében Rener János mondott bucsubeszédet. Willjung Mihály új plébános bucsuztatta el az után elődjét és hangsúlyozta, hogy Dewald pápai kamarás rengeteget dolgozott nem csak az egyházért, hanem az iskoláért és az ifjúságért is. Saját jövedelméből kétszáz ezer lei költséggel építette meg az ifjúsági otthont, amiért a község mindenkor hálás marad neki. Azután felolvasta Pacha Agoston püspök leiratát, amelyben köszönetét és elismerését fejezi ki Dewald Vilmos működéséért.

Tizenöt ország protestánsainak gyűlése

A Prága közelében levő Podjebrad városban tegnap fejezték be tizenöt ország protestánsainak gyűlését, amelyen körülbelül száz református lelkész vett részt. A gyűlést megvizsgálták a protestáns világ helyzetét, majd határozati javaslatot hoztak, amelyben az egyes államokban levő kisebbségi vallások egyházi, iskolai és kulturális szabadsága mellett szállottak szóra. Ehhez a kérdéshez több magyarországi református pap szólalt fel. A cseh reformátusok részéről a magyar felszólalások teljességéért találtak. A prágai cseh református püspök rámutatott arra, hogy annál idején, amikor Csehországban a reformátusokat üldözték, számos száműzött cseh református pap Magyarországon talált menedéket.

Amikor a bankár jókor jött haza

Bazargiban két katona éjjel betörést kísérelt meg az ottani Panaitescu-bankban. Baradan George buzai hírhedt zsebtolvaj, aki Bazargiban katonai szolgálatot teljesít, megbeszélte Saposnic Ofch katonával, hogy betörnek a bankba. Baradan észrevétlenül bejutott a bank helyiségebe és már munkához fogott, amikor hirtelen megjelent az utcán Panaitescu bankár Saposnic, aki őrt állott, későn vette észre a veszedelmet, nem tudta már értesíteni társát és ezért sietve eltűnt. A bankár ezalatt bement a házba, de zajt hallva az épület második emeletén, megindult, hogy megnézzé mi történt. Ekkor már Baradan is figyelmeztetést kinyitva az egyik másodemeleti ablakot, kiugrott az utcára. Bajja nem történt elmenekült. A két betörő kézzel erítéség megindult a nyomozás.

Boila Romulus nem mondott igazat. Stancu fővárosi vizsgálóbíró folytatja a Skoda-ügyben a vizsgálatot és a házkutatások során lefoglalt iratokat tanulmányozza. A vizsgálat egyik fordulata szerint a vizsgálóbíró megállapította, hogy Boila Romulus nem mondott igazat, amikor azt állította, hogy nincsen semmiféle összeköttetésben a prágai Legionáriusok Bankjával. A vizsgálóbírónak ugyanis kezébe került a bank egyik meghatalmazása, amelyben pénzintézet romániai képviselőjére Boila Romulust kérték fel. Ezenkívül megállapították azt is, hogy Boila Romulusnak Szabó Alon néven különböző cluj-i bankokban betéte voltak.

Már Amerika is azt követeli, hogy a konfliktust békésen intézzék el

Washingtonból jelentik, hogy Hull amerikai külügyminiszter az abessziniai konfliktussal kapcsolatosan fontos felszólítást intézett Olaszországhoz. Ebben hangsúlyozza, hogy Amerika és vele együtt más hatvankét állam, többek között Olaszország és Abesszinia is, aláírta a Kellogg-paktumot és abban arra kötelezte magát, hogy az egymás közti konfliktusokat békés úton intézi el és nem nyúl fegyverhez. Tekintettel a világpolitikai helyzet feszültségére, egy esetleges háborúba, bárhol is törjön az ki, könnyen belesodródhatnak a világ többi állama is.

Eppen ezért az összes államok joggal követelik, hogy a kelet-afrikai konfliktust békés úton intézzék el. Az Egyesült-Államok kormánya kötelességének tartja, hogy Abesszinia és Olaszország figyelmét felhívja ezekre a körülményekre és a Kellogg-paktumra is.

A manifesztum végül rámutat azokra a borzalmas következményekre, amelyeket minden háboru elmaradhatatlanul maga után von.

Genfben úgy látják, hogy a béke megmentésének lehetősége igen csekély. Népszövetségi körökben a felfogás egyre pesszimistikusabb lesz. Az olasz delegáció intézkedéseket tesz Genf elhagyására. A delegáció minden tagja becsomagolt bőröndökkel, készen áll a Rómába való utazásra.

Laval beszéde népszövetségi körökben mély benyomást keltett. Minden szava az őszinte békevágy erejével hatott. Az a felhívás, amelyet a Népszövetség közgyűlésén intézett Mussoliniz a békés elintézés érdekében, üdvös cselekedet volt.

A beszédről meg lehet állapítani, hogy Franciaország mindent megtett a béke megmentése érdekében.

Római jelentés szerint Laval beszéde az olasz közvélemény egy részében nem tett rossz benyomást. Természetesnek tartják Lavalnak ama kijelentéseit, melyeket a népszövetségi alapokmányával kapcsolatosan tett, mert hiszen Franciaország eddig is mindig tanujelét adta annak, hogy tiszteletben tartja ezt. Természetes az is, hogy

Laval Anglia irányában is udvariasságnak mutatkozott, mert azokat a kapcsolatokot, amelyek Franciaországot Angliához fűzik, nem akarta megsérteni.

Ezzel szemben azonban az olasz közvélemény másik része csalódással fogadta Franciaország genfi álláspontját.

Kijelentik, hogy Olaszország tovább folytatja előkészületeit. Ez különben magától értetődő is, mert hiszen Olaszország még semmiféle határozott javaslatot nem kapott, amely felől dönthetne, hogy azt elfogadja-e vagy sem.

Olaszország azonban már előre kijelenti, hogy semmiféle olyan javaslathoz nem járul hozzá, amely Abesszinia részéről a jóhiszeműséget feltételezi.

A párisi lapok élénken foglalkoznak Laval beszédével és megállapítják, hogy Laval a genfi elvek és Anglia felfogása mellett törtélandzsát, emellett azonban nem fordult az olasz barátság ellen.

Más francia lapok azt írják, Laval most már véglegesen határozott, hogy ebben a konfliktusban kinek az oldalára álljon.

Hoare angol külügyminiszter a Népszövetség közgyűlésének tegnapi ülése után repülőgépen elhagyta Genfet. Londonban az újságírók előtt a következőket jelentette ki:

A kivilágított Duna panorámájában gyönyörködik a walesi herceg, aki hétfőn este utazik el Budapestről

Edward walesi herceg pompásan mulat Budapesten és éppen olyan jól érzi ott magát, mint februári tartózkodása idején. Csütörtökön este a herceg társaságával a Dunapalota éttermében vacsorázott és hajnali három óráig maradt ott. Három órakor lehozatta a lakásáról kis kutyáját és az egész társasággal elment a Duna-partra sétálni. Elragadtatással beszélt arról, hogy milyen szép a Duna az éjszakai villanyvilágítás mellett.

Pénteken délelőtt a herceg kíséretével együtt a Zsófia-hajón dunai kirándulást tett. Mindvégig a fedélzeten tartózkodott és érdeklődéssel nézte a Duna két partján eléje táruló képet.

Annak ellenére, hogy a Dunapalota igazgatósága a lapok utján közölte, hogy a walesi herceg semmiféle ajándékot nem fogad el, naponta mégis halomszámra hozzák a különböző fantasztikus ajándékokat. Így többek között egy pestvidéki kertész két óriási tököt hozott a hercegnek. A szálloda igazgatósága sem a két tököt, sem a többi ajándékot nem vette át.

Tegnap délelőtt megérkezett Budapestre a walesi herceg saját autója, egy Humbert gyártmányú nyolc hengeres dízes kocsi. A herceg tegnap délután óta

zöket jelentette ki:

— Mindent megtettem, amit megtehettem. Örömmel hallgattam Laval beszédjét és azt mindenben helyeslem. Örülök, hogy Lavallal megismerkedtem és öt napon keresztül együtt dolgozhattam vele.

Genfben jelentik, hogy a Népszövetség közgyűlése ma délelőtt tizenegy órakor ismét ülésre ül össze. A népszövetségi tanács ma délután öt órától tart ülést, amelynek tárgysorozatát még nem állították össze.

Addis-Abeéból jelentik, hogy Haile Sellasie császár elhatározta az általános mozgósítás elrendelését és meg is fogalmazta az erre vonatkozó felhívást. Azonban három fehér — két svéd és egy amerikai — tanácsadójának javaslatára, akik rámutattak a szöveg egyes kitételeiből származható nemzetközi bonyodalmakra, a felhívást átszűvegezte és azt ma délelőtt nyomatja ki.

már saját autóját használta, a kormányánál azonban az a magyar soffőr ül, aki eddig is vitte a herceget sétakocsizásán. Ma délben az angol követségben ebédet vesz részt a herceg, vasárnap délben pedig Horthy Miklós kormányzó társaságában a budai királyi várpolotában megtekinti az őrségváltást. Utána ebédre a kormányzó vendége lesz.

A herceg kíséretében úgy tudják, hogy az angol trónörökös hétfőn este utazik el Budapestről. Erre nézve azonban eddig még semmiféle intézkedés, vagy előkészület nem történt.

A walesi herceg tegnap délután szürke flanelruhában, fehér betétes sárga cipőben, szalmakalapban és gomblyukában piros székfűvel, saját autóján, társaságának két hölgytagja kíséretében a János-hegyre hajtatott. Ott elsétáltak az Erzsébet emlékmű elé, majd hat órakor visszatértek a szállodába. Délután háromnegyed hétkor a herceg a Dunapalota halljában teázott és ez alkalommal a budapesti angol kolóniának több előkelő tagját fogadta, akikkel szívesen elbeszélgetett. A herceg azután átöltözött, majd sétálni ment a Duna-partra.

Biztos egzisztenciát

a szabásban csak a jó szabástudás adja meg. Tanfolyamok a Szabászati Akadémián, Timișoara I., P. Unirii 13.

Kiméletlen támadás hangzott el most Nürnbergben az orosz szovjet ellen

Hitler Adolf birodalmi vezér — mint röviden jelentettük — vasárnap este kilenc órára hívta össze Nürnbergben német birodalmi gyűlést. Az ülés egyetlen tárgya a német kormány nyilatkozata lesz.

Berlini politikai körök értesülése szerint Hitler nagy beszédben foglalkozni fog a Bre men német hajó ellen a new-orkei kikötőben rendezett kommunista ünnepséggel, valamint Brodsky bírók a német lobogó meggyalázásáért ad alá helyezett kommunistákkal szemben hozott felmentő ítéletével. Hitler hír szerint ki fogja jelenteni, hogy

Németország tiltakozó jegyzéket intéz az Egyesült Államok kormányához és amennyiben nem kap megfelelő elégtételt, úgy tiltakozása jeléül esetleg Luther dr. washingtoni német nagykövetet visszahívja.

Igyancsak szóvateszi Hitler a litvániai s memelvidéki német kisebbség üldözését is.

Nem tartják lehetetlennek azt sem, hogy Hitler vasárnap bejelenti a német birodalmi gyűlés feloszlását. Hitler gyanis már régebben annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a német épét évente akarja megkérdézni, milyen magatartást tanúsít a kormányval szemben és éppen azért új választásokat rendel majd el.

Nürnbergben tegnap a munkaszolgálat tvennégyezer tagja vonult el Hitler előtt. A felvonulásban sok nő is részt vett. A szemle teljes két órát vett igénybe.

A nemzeti szocialista kongresszus tegnapi ülésén Rosen berg sajtófőnök a zsidóságról és a bolsevizmusról előadást tartott és rámutatott arra, hogy

Szovjetországban a bolsevista kormány kilencven százalékosban a zsidók érdekében dolgozik.

Wagner, a német orvosszövetség elnöke, a fajkérdésről beszélt. Bejelentette, hogy a nemzeti szocialista kormány a német nép védelmére törvényt hoz, melyben a vegyes házasságokat megtiltja. Követelte azt is, hogy a zsidóknak a gazdasági és a közéletre gyakorolt befolyását megfelelő határok közé szorítsák.

A német nemzeti szocialisták nürnbergi birodalmi kongresszusának tegnapi ülésén Göbbels miniszter mondott nagy beszédet, amelyben élesen támadta Stalint és Szovjetországot. Felhívta

az összes államokat, hogy közösen járjanak el a bolsevizmussal szemben.

Oroszországban a bolsevizmus a gonosztevők szervezetének színvonalára süllyedt le és ha nem állítanak eléje gátat, úgy hamarosan elterjed egész Európára és elsöpri a jelenlegi társadalmi és állami rendet.

Véres összeütközésekre került a sor Görögország számos városaiban a királpártiak és a köztársaság hívei között

Görögországban immár csak igen rövid idő kérése a monarchia visszaállítása. Az erre vonatkozó népszavazást október 27-re tüzték ugyan ki, azonban előre elhatározott dolognak látszik, hogy a restauráció minden körülmények között be nem következik és nincsen kizárva annak a lehetőségére sem, hogy a népszavazásra már nem is kerül sor.

Zaimisz köztársasági elnök ellene van a népszavazásnak és különben is ellenzi azt, hogy a kormány tulságosan exponálja magát a királyság érdekében. Eppen ezért az elnök — mint arról már beszámoltunk — a lemondás gondolatával foglalkozik. Ez a szándék azóta még csak jobban megerősödött benne és valószínű, hogy a lemondás hamarosan be is következik. Ebben az esetben Vozikisz képviselőházi elnök látna el ideig-

Baltával agyonütötte a feleségét és azután szíven szurta magát egy elzüllött szabómester

A jugoszláviai Bukin községben borzalmas családi dráma játszódott le. Haudeck Károly negyvenhat éves szabó tíz év előtt vette feleségül Schusztter Regina postamesternőt. Haudeck Károly, aki valamikor szorgalmas munkás volt, az utóbbi időben inni kezdett, nem dolgozott és teljesen a felesége keresetéből élt. Ehhez járult az is, hogy verni kezdte az asszonyt és három kisgyermekét. Végre is Haudeckné arra határozta el magát, hogy elválik a férjétől és ezt meg is mondta neki. Haudeck Károly erre Ujvidékre ment, de ott sem vállalt munkát, hanem abból élt, hogy eladogatta ruháit és szerszámjait. Két nap előtt visszatért Bukinba és könyörgött a feleségének,

sadalmi és állami rendet.

Eppen ezért fontos, hogy az egész világ összefogjon a bolsevizmus ellen. Ha ez nem sikerül, úgy a bolsevizmus elsöpri egész Európát. Végül felhívta az összes államokat, hogy valamennyien csatlakozzanak a bolsevizmus elleni közös eljárásra.

lenesen az államfői teendőket. Arról is van szó, hogy a királpárti képviselők javaslatára kormányzótanács felállítását fogják kimondani.

Az elmúlt napokban Görögország különböző városaiban nagy tüntetések voltak a királyság visszaállítása mellett. A tüntetéseket egyes helyeken a köztársaság hívei igyekeztek megzavarni és ez alkalommal véres összeütközésre került a sor. Patrasban ezekben a tüntetésekben a sztrájkoló és dolgozó munkások is résztvettek. A két csoport megverekedett egymással. A tüntetők a szétosztásukra kirendelt csendőrség ellen fordultak. A csendőrök fegyvert használtak. A sulyos összetűzésnél három ember — köztük két csendőr — meghalt és igen sok megsebesült. Hasonló összecsapások voltak más helyeken is.

hogy béküljön ki vele, amiről azonban az asszony nem akart hallani. Haudeck arra kérte feleségét, engedje meg, hogy az éjjelt ott tölthesse és kijelentette, hogy hajnalban elutazik. Megvárta, amíg az asszony lefeküdt és akkor az előre elkészített baltával őt csapást mért a fejére, majd a konyhába ment és szíven szurta magát. Az éjszaka folyamán a három gyermek nyöszörgésre ébredt föl és akkor borzadva látták, hogy anyjuk véres fejjel fekszik az ágyon. Sirva szaladtak a község házára, ahonnan csendőrök mentek Haudeckék lakására. Az asszony nemsokára meghalt, férje pedig reggel szünet meg élni.

Drákói szigorúságu ítélet hangzott el a karácsonyi véres bál vádoltai ügyében

A turdamegyei Calaras község magyar lakossága karácsony másnapján műkedvelői előadással egybekötött bált rendezett. Éjfél tájban a hangulat már tetőpontra hágott, amikor a teremben egyszerre három román legény jelent meg, a két Inocan-fivér és Serban Vasile. Odaállottak a cigányzenekar elé, amelyet felszólítottak, hogy most már

nekik játsszon. Moldovan Juliu községi bíró, aki a mulatságon szintén jelen volt, valamint több rendező tiltakozott ez ellen. Hamarosan szóváltás, majd verekedés támadt, amelynek során több sebesülés történt. Az egyik Inocan-fiút és Serban Vasilet olyan sulyos sérülések érték, hogy azokba a turdai kórházban a leggondosabb ápolás mellett belehal-

Dr. Faurné, Sch. Gitta balett- és tornaiskolája

szeptember elsején nyílt meg Piața Unirii 8, I. em. 1 alatt.
Beiratkozások és információk délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig

Köszönetnyilvánítás

Az oly tragikus halállal elveszített felejtéhetetlen terjem és drága fiam, a legjobb apa és testvér

Mag András és Béla

elhunyta és temetése alkalmával kifejezett részvételt a rettenetes csapástól lesújtva ezúton tudjuk köszönetünket nyújtani.

A Magyar Párt és a Haladó Kör tisztelt vezetősége, ugyszintén a végtisztességgel megjelentek és mindazok, akik koszorudományukkal a kegyelet megható tanujelét adták, fogadják leghálásabb köszönetünket.

A gyászoló család

tak.

A halálos végű ténemulatságot huszonegy letartóztatás követte. Letartóztatottak többek között Biró János református lelkész is, aki a műkedvelői előadás főrendezője volt, de csak akkor jelent meg, amikor a verekedés hírére odahívták. Biró lelkészt három hónapi vizsgálati fogság után szabadlábra helyezték. Hónapokig tartó vizsgálat után a turdai törvényszék a múlt héten kezdte meg a tárgyalást, amely kilenc napig tartott. A bíróság Biró János református lelkészt és Moldovan Juliu községi bíró tizenöt-tizenöt évi, Nagy Ödönt, Barta Pált és Barta Antal tizenkét-tizenkét évi, Barta Gábort, Kovács Gyulát, Barta Bénit, Barta András és Szász Gergely tiz-tíz évi, Barta Jánost nyolc évi, Nagy Gergelyt és Mandula Istvánt pedig négy-nyolc évi fegyházbüntetéssel sújtotta, a többi vádlottat felmentette. A verekedés áldozatainak hozzátartozóit kártérítési keresetükkel polgári bíróság elé utasították. Az elítéltek valamennyien felebbeztek.

Az ítélethirdetés után az ügyész indítványára a bíróság elrendelte Biró János lelkész azonnali letartóztatását. A református lelkész szuronyos ór kíséretében hagyta el a tárgyalási termet. A példátlanul sulyos ítélet nagy feltűnést keltett.

Diáklányok réme egy brailai tanárnő

A brailai leányiskolában olyan eset történt, amely a növendékek szülei körében nagy felháborodást keltett. Az elégedetlenség Constantinescu Mária tanárnő ellen irányul, aki a matematikát adta elő. A tanárnő az elmúlt iskolaév végén minden osztályban számos növendéket utasított pótvizsgára. Egyedül a második osztályban hatvan növendék közül negyvenöt bukkott meg matematikából. Ezek a növendékek szeptember kilencedikén pótvizsgára jelentkeztek, de a tanárnő szigorával nem igen tudtak ezuttal sem megbirkózni és a negyvenöt pótvizsgás közül huszonhat osztályismételésre bukkott. Az elkeseredett szülők erre beadványt intéztek az igazgatóhoz és kérték az osztályismételésre utasított növendékek újból való vizsgáztatását. Az igazgató a szülők beadványát a miniszteriumhoz terjesztette fel, amely rövidesen intézkedik ebben a nem mindennapi esetben.

Ékszer csempészett két testvér egy preparált bőröndben

A csehszlovák-osztrák határon nagyarányú ékszer csempészést lepleztek le. Két testvér, Sternberg Hans és Kurt az utóbbi időben nagyon sokszor lépték át a német-osztrák, valamint az osztrák-csehszlovák határt. Mindkettőjük utlevelét a berlini rendőrség állította ki. Bécs és Pozsony között egyik másodosztályú fülkében utazott legutóbb a két testvér. A vámőrök gondosan átkutatták a Sternberg-fivérek egyetlen bőröndjét, de mivel abban semmi gyanúsat nem találtak, már szinte tovább akartak menni. Az egyik vámőr azonban megnézte, hogy nincs-e kettős alja a bőröndnek. Gyánuja szenzációs leleplezésre vezetett. Felmentették a bőröndöt, amelyben százezer csehszlovák értékű ékszer találtak. A két férfit nyomban letartóztatták. A vizsgálat megállapította, hogy mindazokat az ékszereket, amelyeket az utóbbi időben különböző csehszlovákiai ékszerészeknél a hatóságok lefoglaltak, a Sternberg-fivérek csempésztek át a határon. Kiderült, hogy a két testvért már régóta körözik, mert eddig már egy millió cseh korona értékű ékszer csempésztek Csehszlovákiába. Az ékszerek német fémjelzéssel bírnak. Az ékszer csempészés ügyében széleskörű vizsgálat indult meg.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300 egész évre 600 lei

Intelligenciának, közhivatalosoknak és köz-
szemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 21, egész évre 40 pengő

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefoni:

— 62 este 10 óra után 14—69 vagy 2—9

„Femesvarer Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Szeptember 9-től szeptember 15-ig váro-
sunkban a következő gyógyszertárak tartan-
ak éjszakai szolgálatot:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN a Sfanta Ion-
utcában levő Irgalmas rendi-gyógyszertár.

A MÁSODIK KERÜLETBEN a Traian
téren levő Kigyó-gyógyszertár.

A HARMADIK KERÜLETBEN a Carol
Bulevardon levő Szent Antal-gyógyszertár.

A NEGYEDIK KERÜLETBEN a Berthe-
lot-Bulevardon levő Craciun-gyógyszertár.

AZ ÖTÖDIK KERÜLETBEN a Kóvári—
Chioreanu Isófi gyógyszertára és

FRATELIÁN Panaioth Ernő-gyógyszertá-
ra állandó éjszakai szolgálatot tart.

A jó szívo

megmozdult, pedig még egyetlen jótékony
egyesület sem indította meg téli akcióját,
még egyetlen jótékonykodó hölgy sem kilin-
cselt a szegények érdekében. És mégis, ami
tegnap történt, az diadalmasan igazolja,
hogy a felebaráti szeretet nem halt meg az
emberek szívében, még csak nem is alszik.
Tekintélyes külsejű, családapa csemetéit
be a negyedik kerületi Misszió irodájába.
Nagyon siet — mondta hivatalos hangon —
pár percnyi ideje van csak és szeretne be-
szélni a szürke testvérrel. A nővérnek aztan
kijelentette, hogy tekintettel a tél köze-
désére, három svájci kecskét ad és ezekből
egy-egyvet juttassanak rászoruló szegény
családok részére, ahol több gyermek van.
Címét leadta és azzal el is tűnt az uriember.
Három fejős kecske. Három sokgyermekes
családot, tizenöt-husz embert tesz boldog-
gá vele az ismeretlen adakozó. Sápadt aru,
vézna gyermekek fogják ölelgetni, dédelgetni
a fehér állatkát, amely illatos, meleg te-
jet fog csészéjükbe csurgatni reggel-este.
Az egyik család — munkanélküli asztalos —
ahol három kis gyermek van, már el is jött
hálóját kifejezni a kecskéért. Kijelentette az
apa, hogy a világot sem akarják elfogadni
„csak úgy”, hanem ha szükség lesz asztalos-
munkára, megdolgozik a kecskéért. Meg-
írom, hátha elolvassa az ismeretlen uriem-
ber és egy kis öröme telik majd benne. Ez a
legkevesebb, amit megérdemel ezért a gyö-
nyörü példáért, amellyel megmutatta, hogy
miképpen lehet ötletesen adni, segíteni apá-
kon, családokon, kérés kiincselés nélkül.

(g. o.)

**A CSEHEK BETILTOTTAK A SZUDE-
TA-NÉMETEK VALAMENNYI GYÜLÉ-
SÉT.** Prágai jelentés szerint a csehszlovák
kormány a szudeta-németeknek valamennyi
tervezett gyűlését betiltotta. Vasárnap a
szudeta-németek Reichenbergben és Hoha-
nellben, szeptember 22-én pedig Trautenau-
ban akartak népgyűlést tartani. Ezekben a
gyűléseken éles támadásokra készültek a
csehszlovák kormány belpolitikája ellen.
Henlein, a szudeta-németek vezetője, legkö-
zelebb a prágai kormányban teszi szavát a
gyűlések betiltását.

A jövő hétre toledott el a kormány átalakítása

A hét végére várt királyi audiencia,
amelyen a kormány átalakítása és a
Nemzeti Bank kormányzói székének be-
töltése került volna dűlőre, elmaradt,
mert az uralkodó csak hétfőn tér vissza
Sinaiába. A kormányelnök tehát a jövő
héten megy kihallgatásra a királyhoz
és csak ezután történnek meg a szüksé-
ges személyi változások. Politikai körök-
ben nagy feltűnést keltett, hogy Bra-
tianu Dinu, a liberális párt elnöke,
váratlanul elutazott a királyi vadászat
színhelyére és kihallgatáson jelent meg

a királynál. Ezen a kihallgatáson Bra-
tianu Dinu részletesen közölte álláspont-
ját a belpolitikai kérdésekkel kapcsolat-
ban. Kormányparti körök mindinkább
sürgetik a párisi tárgyalások sikeres
befejezését, Tatarescu is igyekszik ezt a
kérdést megoldani és ezért a jövő hét
folyamán újabb minisztertanácsra hívja
össze a kormány tagjait. Ekkor pontos-
an meghatározzák azt az időpontot,
amelyen Antonescu pénzügyminisz-
ter Párisba utazik, hogy a tárgyalásokat
személyesen fejezze be.

— Ma van a Cosma-emlékünnepe. Ma
van négy esztendeje annak, hogy Cosma
Aurel dr. volt miniszter és Timisoara város
diszpolgára meghalt. Ez alkalommal délelőtt
tizenny órákor a második kerületi tem-
plomban gyászistentisztelet, délben tizenkét
órákor pedig a prefektúra disztermében ke-
gyeletes emlékünnepe lesz.

— Újból elhalasztották a Forum-kilakol-
tatási ügyét. A Fórum-mozi ismeretes ki-
lakoltatási ügyében a helybeli törvényszék
tegnapra tüzte ki a határozathozatalt. Erre
azonban nem került sor, mert a törvényszék
tanácsának tagjai között a kilakoltatást el-
rendelő járásbíróági döntés ellen emelt il-
letékességi kifogás ügyében véleménykülöb-
ség támadt és így szükséges volt, hogy a ta-
nácsot egy harmadik bíróval kiegészítve új-
ból letárgyalják az ügyet. A tárgyalás meg
is kezdődött, de aztán az előrehaladott idő
miatt félbeszakadt és a folytatását a bírósá-
g október 16-ra tüzte ki.

— Csempészdohány után kutatnak.
Comlosul-Mare községben a monopol-
ügynökök szigorú razziákat rendeztek
csempészdohány után. Boata Julian
gazdánál találtak is tizenkét kiló csem-
pészdohányt, amiért 18.000 lei bírsággal
sajtották. Amennyiben a büntetést nem
fizeti ki, azt száználolva napi fogház-
büntetésre változtatják át. A monopol-
ügynökök ezenkívül még számos gazdát
büntettek meg kisebb-nagyobb összegek-
kel.

— Kiskoru banditák. Az elmúlt héten
a Constanta-Silistra közötti országon
éjszaka két kistermetű utonálló állította
meg Lazár Vasile gazdát. A revolve-
res banditák kifosztották a gazdát,
majd bekötötték a szemét és elmenekül-
tek. Két nap előtt elfogták az utonálló-
kat. Nagy volt a csendőrök meglepe-
tése, amikor kiderült, hogy a banditák
fiatal gyerekek. Az egyik közülük tizen-
négy éves, a másik pedig alig, hogy be-
töltötte a tizedik évét. A gyermekek
anyjuk tudomásával követték el a rab-
lást. A derék családót letartóztatták.

— Kun Richárd kitöltötte hat havi
büntetését. Kun Richárd, a Kereskedők
Egyesületének volt elnöke és a Fried-
mann-féle szeszgyár társtulajdonosa,
akit a nagyszabású feketeszesz-perral
kapcsolatban hat hónapi szabadságvesz-
tésre ítélték, büntetését kitöltötte. Kun
Richárd kedden, szeptember 17-én hagy-
ja el az ügyészégi fogházat.

— Bőrgyógyászati kongresszus. Budape-
sten tegnap nyílt meg a kilencedik nemzet-
közi bőrgyógyászati kongresszus. A kon-
gresszuson hétszáz külföldi és száz magyar-
országi bőrgyógyász vett részt. Ma a nem-
zetközi építészeti kongresszus nyílik meg
Budapesten. Erre a kongresszusra tizen-
nyolc különböző államból mintegy száz épí-
tész gyűlt össze.

— A szépségkirálynő válik. Budapest-
ről jelentik, hogy Simon Böske, akit
Európának választottak meg, Fábián
Béla dr. ügyvéd utján tegnap vállókere-
setet nyújtott be a budapesti törvény-
széken férje, Brammer Pál textil-
nagykereskedő ellen.

— Közvetlen légi járat Bucuresti és
Budapest között. Az egyik budapesti na-
pilapnak repülőgépen Bucurestibe kül-
dött munkatársa kihallgatáson jelent
meg Caramfil román légügyi minisz-
ter előtt. Caramfil kijelentette, hogy ta-
vasszal megvalósul a közvetlen légi járat
Bucuresti és Budapest között. Ezek a re-
pülőgépek Clujon keresztül fognak jár-
ni, ahol rövid megállót tartanak. Jelenleg
Bucurestiből Budapestre a repülőút Bel-
grádon keresztül vezet és négy óráig
tart. Az új, közvetlen vonalon az utazás
alig hét és fél órát fog igénybe venni.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Stuhl
Katalin és Gyula, Biernatek Eduard,
Kauf Mayer, Asboth Jenő, Samaila
Alexandru, Walleth Elza, Grün Astrid,
Hersch Ibolyka, Wolf Horst, Jäger Iza-
bella, Gutmann Ilona, Bardan Lucia,
Müller Helmuth, Kohn Edit.

Olcsó kirándulás Bucurestibe és vissza

indulás Timisoaráról: szept. 22-én reggel 7:50
visszaindulás Bucurestiből: szept. 24-én este 19:50

III. osztály Lei 715.—
II. osztály Lei 1040.—

Jelentkezések a

Wagons-Lits\Cook

Utazási Világvállalatnál
Timisoara I.,
B-dul Reg. Ferdinand (Bánati Bankégyesület-palota)

Terminus Varieté-Bár

Elsőrangú külföldi attrakciókkal:

5 bécsi „The City girls“

6 Figaro girls

Kertész Mancsi

szubrett, ének- és tánc-
művész

Aldezy, Ronny,

a híres komponista, az „Anima
Anima” szerzője két pártnernő-
vel, elsőrendű komikus csoport
a regái közönség kedvence

A közönség nevet és mulat órákon át

Kezdele pont 1/2 11 órákor

Bámbó jazz-zenekara
kitünően játszik

— A magyar hereceprimás lon-
donba. Londonból jelentik, hogy Seres
Jusztinián biboros, Magyarország he-
ceprimása, mint a pápa személyes ké-
viselője, a katolikus egyház szingarda
pompájával felszentelte az új Dounsid
székesegyházat. A szertartásnál mé-
három biboros és kilenc püspök segé-
kezett. Londonban a reformáció óta nem
láttak olyan nagy egyházi ünnepséget
amilyen ez volt.

— Megegyeztek az aradi reformátu-
sok. Aradon szeptember 22-én lesz a re-
formátus lelkészválasztás. Erre váró te-
kintettel a Balajthy-párt és a Nagy Zo-
tán-párt a református parochián együ-
tes gyűlést tartott, amelyen szótöbbség-
tel kimondották, hogy a három felő-
közül Tarnóczy Lajost támogatják.
Ilyenformán megtörtént a megegyezés
szembenálló két csoport között és enne-
eredményeképpen majdnem bizonyos-
vehető Tarnóczy Lajos bihoreai lelkés-
megválasztása. Egyben remélhető, hogy
az aradi református egyház kebelében
helyreáll a nyugalom.

— Veszedelmes albról. Turcu E.
zsébet feljelentést tett a rendőrséger-
ny egy ismeretlen férfi lakásáról ru-
fianeműt és különböző iratokat vitt el.
A fiatalember az ürüggyel jelentke-
zett az asszony negyedik kerületi Gutten
brunn utcában levő lakásán, hogy buto-
rozott szobát szeretne bérelni. A tolvaj
a rendőrség keresi.

— Vasárnap lesz a munkásság népgyűlé-
se. Mint a szociáldemokrata párt vezetőség
közli, a munkásgyűlés megtartásához szük-
séges engedélyt sikerült megszerezni, úgy-
hogy a gyűlés vasárnap, szeptember 15-én
délelőtt 10 órákor lesz a III. kerületi Laho-
vály-téren levő Stöhr (volt Novotny)-fél-
vendéglő nagytermében. A gyűlésnek külö-
nös jelentőséget ad az a körülmény, hogy
annak főelőadója Radceanu Lotar dr.
központi párttitkár, volt bántási képviselő
lesz.

— A tüzéségi lövedék szétépett egy
pásztor. Az Alba-Iulia közelében levő Dai
Romana község határában Ordean Miha
pásztor a mezőn egy tüzéségi lövedéket ta-
lált, amely a katonai gyakorlatok után ma-
radt ott. A pásztort azt hitte, hogy a lövedék
már nem veszélyes és kunyhójában szét-
akarta bontani. Közben a lövedék fellobban-
t és a szerencsétlen pásztort darabokra tépte.

— Farkasok máris garázdálkodnak. A
Buzau megyei Nehoi közelében Tarcon
Jon pásztort nyáját farkascorda támad-
ta meg. A farkasok harminc birkát szét-
szaggattak. A pásztort is csak úgy tudott
megmenekülni, hogy az egyik fára má-
szott a farkasok elöl.

Goga Octavián nyilatkozik a kisebbségi kérdéscről, a zsidóságról, a kormányról Cuza utjáról és a bánági iparról

MAGYARORSZÁG FEGYVERKEZÉSI EGYENJOGUSÁGA. Budapestről jelentik, hogy a magyar sajtó vezércikkében foglalkozik a T. H. C. G. Gálor népszövetségi miniszter delegátus legutóbbi beszédével. Rámutalint arra, hogy Magyarország nem bontja meg egyoldalulag a nemzetközi szerződéseket, hanem fegyverkezési egyenjogúságának elismerése érdekében a Népszövetséghez fordul Magyarországnak, amelyet a békeszerződés teljesen lefegyverezett, állig felfegyverezett országok között szűrésre van szükség a fegyverkezésre. Magyarországnak — írja — a budapesti sajtó — joga van arra, hogy feltesse egyenrangúnak tekintse a többi államokkal és ne kezeljék másképp.

Házasság. Humml János dr. városi képviselő és a jövővi geológus, Humml Lipót építész-művek nyugalmazott főellenőrének tegnap az anyakönyvi hivatalban házasságot kötött Schmelzer Máriaival, néhai Schmelzer Miklós monostori igazgató és özvegyének, született Knoll Anna leányával. A polgári házassághoz Löffler Géza dr. polgármester végezte, míg házassági tanácsadó Angerbauer Róland dr. városi tanács- és Schuch János santanai igazgatók voltak. Az egyházi szertartás ma szombat délután hat órakor a második kerületi katolikus plébániatemplomban végződött, amelynek a tanúk Schuch János igazgatótanító és a menyasszony fivére, Schmelzer János dr. lesznek. Az orgonánál Tóth Béla orgonaművész fog közreműködni. Az ifjú párt sokan keresték fel szerencsésanatokkal.

Napsugaras idő. Az időjárás tegnap napsugaras és jóval melegebb volt, mint az előző napon. Délután négy órakor a hőmérő nyélben 28 fok meleget mutatott. Hirtelen időjárás volt a Bánág leg több helyén. Ezzel szemben Erdély hegységeiben hideg van még. Prodeálon pedig havazott is. A városban a hőmérséklet jelentősen emelkedett. A meteorológiai intézet jelenleg szerint mérsékelt déli szél várható, tulajdonképpen derült idővel, esetleges hajnali köd képződéssel, a hőmérséklet tovább emelkedik.

Irsay Nándor
székelyházi orgonista, I. kerület, Str. Georgehe Lazar 6.
zongora- és orgonatanítást vállal.

Igazgató-kántortanító huszonöt éves dilettanta. Fratelián a római katolikus egyháztanács a hívőkkel együtt vasárnap, szeptember 15-én meleg ünneplésben fogja megünnepelni Tieffert Jakab igazgató-kántortanítót, működésének huszonötödik évfordulóját. Vasárnap este 8 órakor a Hegedüs-féle nagyteremben társas vacsora lesz, amely alatt a frateliai énekkar és Magyar Dalárda énekszámokat ad elő, az esti beszédet pedig Frigyer Iván plémos tartja. Tieffert Jakab igazgatót, aki gyedszászadon át lelkes bugalmal végzett igazgató és kántortanítói állásától most megvált, Becsky Dező magyar nyelvű, Koch György pedig német nyelvű beszédet fogadják bucsuztatni. A templomi énekkar vezényel Valachi Rezső egyháztanácsos vezetésével. Tieffert Jakab a frateliaiak első tanítványa volt, aki egymaga egész nemzedéket nevelt fel és mint kántor nagy hozzájárulást tett a templomi énekkar. Távozásával a kántori teendőket Valachi Rezső látja el.

Vidám egy napos kirándulás. Szeptember 22-én, jövő vasárnap, vidám egy napos kirándulást rendeznek a gyönyörű fekvésű Balneobánya-fürdőhelyre. Indulás vasárnap reggel öt órakor a harmadik kerületi Művelődési Ház szobájából. A jelentkezőket teherautó szállítja a fürdőhelyre és vissza. Részvételi díj 20 lei. Jelentkezni szeptember 20-ig Hargitai Jánosnál, harmadik kerület Seiler-utca 15. szám alatt lehet naponta délután 6—9 óra között, vagy Bogdán Bélánál, harmadik kerület Odobescu-utca 15 szám alatt lehet naponta délután 4—8 óra között.

A nemzeti keresztény párt bánági szervezete ma, szombaton Oravitán népgyűlést rendez, amelyen Goga Octavián, volt miniszter a párt egyik vezére is résztvesz. Ebből az alkalomból Goga — mint jelentették — városunkban tartózkodott és szállodai lakásán fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt érdekes nyilatkozatot tett. Szerinte a Bánágban található az a tömeg, amely leginkább megérti az ő pártjának mozgalmát. Pártjának célja, hogy Romániában érvényre jusson a románok igazi uralma. Majd áttért a kisebbségi kérdésre és ezeket mondta:

— Nem vagyok elfogult ember és a román nép sem az a kisebbségekkel szemben. Nem akarjuk a kisebbségeket megfosztani nemzeti jellegüktől, de nekik végre meg kell érteni, hogy kötelességük beleilleszkedni a román állam kereteibe. Én megértem a kisebbségek pszichológiáját. A tizenöt év alatt, amelyet elvesztett időnek kell tartani, az a meggyőződés alakult ki, hogy mi gyengék vagyunk. Ez táplálta azt a romantikát, amely a határon túlra tekint. Ezzel azonban olyan lelki állapotot teremtettek, amely káros az államra és káros a kisebbségekre is. Ki kell fejezni ebben az országban végre a román jelleget nemcsak szellemi, hanem anyagi téren is. Ami a zsidóság helyzetét illeti, nekik is bele kell illeszkedni az államkeretekbe. A csatolt területek zsidósága még mindig egy tegnapi állami életfelfogásban él. A regáti zsidóság a közvéleményt kívánja befolyásolni, ami nagyon veszélyes játék. Nem engedhetjük meg, hogy szellemi laboratóriumunkba beleavatkozzanak. Van ezenkívül még egy momentum. A határokon túlról még egyre

tart a beözönlés és Romániát úgy tekintik, mintha Kalifornia lenne, a bevándorlás még egyre tart. Most másfél millió tehető azoknak a száma, akik idegenek és Romániával semmi közösségük nincsen. Ez az oka annak, hogy a román nép nem érzi saját tulajdonának ezt az országot.

Az újságírók azután a kormány helyzetére vonatkozólag tettek fel kérdéseket. Goga kijelentette, hogy az utóbbi két hét alatt jelentős események történtek, amelyek a kormány helyzetét gyengítették. De különben nem vagyok azok közül való — mondotta mosolyogva —, akik meghalnak a türelmetlenségtől. A mi mozgalmunkat az idő fogja igazolni és ezért türellemmel várunk.

Vaida új szerepével kapcsolatban Goga hangoztatta, hogy elvileg nincsen különbség közöttük és ezért adott pillanathban sor kerülhet az együttműködésre is. Goga nyilatkozott még Cuza németországi utjáról is és utalt arra, hogy ez az út politikai tanulmányút. Valótlán az, mintha Cuza németországi útja miatt ellentétek merültek volna fel a pártvezetőségben és hangoztatta, hogy Cuzával a legnagyobb egyetértésben dolgoznak.

Egy újabb kérdés azután ismét a kisebbségi kérdésre terelte a szót. Goga most már magyar nyelven folytatta nyilatkozatát.

— Nem a tömegben mulik a beilleszkedés — mondotta és utalt arra, a kijelentésére, amely szerint mindenkinek bele kell illeszkedni az állam kereteibe — hanem a vezetőkön. A magyar tömegek vezetői, a közszellem irányítói jelszavas politikát folytatnak. Az erdélyi és bánági ipar az utóbbi tizenöt esztendőben sokat fejlődött, de nem viseli magán a

román bélyeget. Én azt akarom, hogy az ipar gazdagodásával egyidejűleg induljon meg a románizálási folyamat is. A kisebbségek kezében levő tőke vegye fel az összekötést a román tőkével, mert így az iparnál a belső szellem megváltozik és kidomborodik a román jelleg. Az a trükk, hogy egyes vállalatokban nem szabad csak románul beszélni, hanem egyéb nyelvszemléletű politikánál. Én a munkásság összetételénél és elosztásánál kívánom a románizálási folyamatot megkezdni. Én nem vagyok az idegen tőke ellen, de ha ez a tőke a román állam segítségével gyarapodik, akkor ez a tőke támasza is a román közszellemet.

Az újságírók újabb kérdést tettek fel és Dobrescu volt fővárosi főpolgármester mozgalmáról való véleményét kérték ki. Goga Octavian lekiacsinylással a hangjában válaszolt:

— Politikai tisztavirág! Harcoljon csak a demokráciáért, nem komoly dolgot.

Ezzel a politikai interjú véget ért és előtérbe lépett Goga, a költő. A magyar irokról és költőkről beszélve megemlékezett Ady Endréről is, akit rendkívül nagy költőnek tart és akire igen sokszor gondol vissza. Ciucean szinte naponta szóba kerül Ady neve.

A bánági adósok szövetségének küldöttsége tegnap délből felkereste Gogát, aki előtt ismertették az adósok válságos helyzetét. Kérték, hogy vegye pártjának programjába a konverziós törvény módosítását, illetve a törvénynek a városi adósokra való kiterjesztését. Goga a küldöttség meghallgatása után kijelentette, hogy küzdeni fog az összes adósok likvidálása érdekében.

— A magyar külügyminiszter bécsi tárgyalásai. A Neues Wiener Journal jelenti, hogy Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Genfben hazatérőben több napon keresztül Bécsben fog tartózkodni. Kánya ezt az alkalmat arra használja fel, hogy Schuschnigg osztrák kancellárral és Berger Waldenegg külügyminiszterrel beható tanácskozásokat folytasson Magyarország és Ausztria újja való fegyverkezésének kérdéséről, valamint a dunai partiumról.

— Müller Kálmán ma elhagyja a fogházat. Müller Kálmán, a baloldali munkásvezér, aki államellenes izgatás miatt két évet a doftanai fegyházban töltött, büntetésének utolsó nyolc napját városunk fogházában töltötte és ma szabadlábra kerül.

— Az orosz hadsereg nagyszabású hadgyakorlatai. A szovjet orosz hadsereg Kiew közelében rövidesen megkezdí nagyszabású hadgyakorlatát, amelyen a francia és olasz hadsereg katonái kiküldöttei is megjelennek.

— Robbanás egy kerékpárgyárban. Hannover közelében az egyik kerékpárgyárban veszedelmes robbanás történt. A robbanás következtében tizennyolc munkás súlyosan megsérült. A szerencsétlenség okát nem ismerik.

— Eredményes razzia. A fővárosban a rendőrség az elmúlt éjszaka általános razziát rendezett, amelynek során kétszáz gyanús egyént vettek őrizetbe. Ezek között van két veszedelmes bandita is, akik annak idején őreik mellől szöktek meg.

AZ OSZTRÁK KANCELLÁR A DUNAI ÁLLAMOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL. A Daily Mail Schuschnigg osztrák kancellár érdekes kijelentéseit közli. Schuschnigg kijelentette, hogy Ausztria függetlenségének biztosítása érdekében szüksége van a fegyverkezési egyenjogúságra. Azután szól a dunai államok együttműködésének szükségességéről. Ebben nagy szerep vár nemcsak Ausztriára és Magyarországra, hanem Romániára, Jugoszláviára és Csehszlovákiára is. Azután elmondotta, hogy a Habsburg-kérdés jelenleg ugyan nem időszerű, azonban is teljesen Ausztria belügye, amelyet annak idején valószínűleg népszavazás útján fogják eldönteni.

Színház

Harmincöt éves színészjubileum. A második kerületi sörgyárudvarban szeptember 18-án, szerdán nagyszabású művészestély keretében tartja meg Szalai Zsigmond színészi működésének harmincöt éves fordulóját. Ez az izzig-vérig művészember, aki évtizedeken át szórakoztatta a színházkedvelő közönséget, megérdemli, hogy városunk közönsége is kifejezésre juttassa a harmincöt éves jubileum alkalmával megértését és érdeklődését a mostoha körülmények között is kitartó művészember iránt. A sokat ígérő művészt keretében fellépnek a Begovics-testvérek, akik a legújabb táncokat mutatják be, továbbá Mezei Nelly, Hegyesi Magda, Csengeri Ica, Csengeri Stefi, Juhász Etel, Juhász Joli, Váradi Aladár, Szabadkai Miklós és Wesseli Pál.

Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában

a tanítás 15-én ismét megkezdődik

Jelentkezni délelőtt 11—1/2 1-ig, délután 5—1/2 7-ig lehet

Piața Plevnei 3. szám alatt

A LENGYELEK ÜLDÖZÉSE CSEH-SZLOVÁKIÁBAN. Varsói lapok jelentése szerint a csehszlovákiai lengyel kisebbség üldözése miatt az ellentét Csehszlovákia és Lengyelország között egyre jobban kifejeződik. A csehszlovák kormány elhatározta, hogy Szilványa büntető expedíciót küld, amely az ottani lengyel kulturális egyesületeket bezárja és vezetőit elien eljárás alá vonja.

— Halálal megfenyegetett prefektus. A Zorile című lap jelentése szerint Iancu, brasovmezei prefektus névtelen levelet kapott, amelynek írója elhalmozta sértésekkel és végül halálal fenyegette meg. A prefektus feljelentésére megindult vizsgálat során megállapították, hogy a névtelen levelet Stoiceriu Vasile zernesti görög keleti főesperes írta. A főesperes ugyanis nemrég több kérelmet intézett a prefektúrához, amely azokat elutasította. Ezen való haragjában írta Stoiceriu a névtelen levelet. Iancu prefektus Stoiceriu Vasile ellen a büntetőszépen feljelentést tett.

— Megérkezett Moszkvából az első repülőgép. A banesai repülőterre tegnap érkezett meg Moszkvából egy cseh pilóta vezetés alatt az első repülőgép. Rövidesen megvalósítják a Prága—Bucaresti—moszkvai rendszeres repülőjáratot.

— Fej-, vált- és ágyvereumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szagatásnál és zsámbánál a természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül hasznos háziszser, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti.

— A mentők munkában. A timisoari Önkéntes Mentőrszolgálat most készítette el augusztus havi kimutatását, amely szerint 179 esetben nyújtottak első segélyt; 124 sérülésnél, 7 belső megbetegedésnél, 11 öngyilkosságnál és 37 egyéb balesetnél. Ezenkívül igénybe vették a mentőket 301 betegszállításra, 4 elmebetegszállításra és 18 tüzesetnél. A mozgóorség 560 alkalommal vonult ki, 523 mozielőadásra és 37 tömeges összejövetelnél. Augusztus hónapban összesen 1062, az 1935. év folyamán 8332 és fennállásuk — 1886 — óta összesen 168.858 esetben vette igénybe városunk közönsége a mentők szolgálatát.

— Katasztrófális robbanás egy köszénbányában. Az angliai maplewelli köszénbányában súlyos robbanás történt. A szerencsétlenség idején a bányában százötven munkás tartózkodott. Eddig tizenöt halottat és huszonhat sebesültet hoztak ki a bányából. Az cmladék tizenkét munkást maga alá temetett és attól tartanak, hogy ezeket nera sikerül élve kimenteni. Több munkás hiányzik, akikről egyelőre nem tudni, hogy hová lettek.

— Kémkedés gyanúja alatt letartóztatott uradalmi intéző. Sátoraljaújhegyről jelentik, hogy a cseh hatóságok letartóztatták Osváth Mihály mérnököt, a Károlyi-uradalom intézőjét. A Károlyi uradalom egy része cseh területen van és azt Osváth rendszeresen látogatta. Tegnap újból lóháton ment cseh területre, amikor négy fegyveres határőr útját állotta, letartóztatta és Kassára kísérte. A cseh hatóságok szerint a mérnök letartóztatása kémkedés címén történt. Azt is szeméretetik, hogy magyar területen nemrég letartóztattak egy cseh kémeket és pedig az ő besugása alapján.

— Ezerszáztíz ház leégett. Nikata északjapáni városban az elmúlt éjjel tűz tört ki, amely óriási méreteket ért el. Összesen ezerszáztíz ház hamvadt el. Számos ember életét veszítette. Igen sokan lettek hajléktalanok. Ezek valamennyien koldusbotra jutottak, mert mindenük a házukban égett. A teljes károsszeget még nem tudták megállapítani, de az bizonyára milliókra rög.

Sport

Soha még olimpiai játékok nem kerültek lebonyolításra olyan nagyszabású keretben, mint jövőre Berlinben

Az amerikai olimpiai bizottság titkára, Rubien W. Frederick nyári szabadságát az idén Angliában töltötte és néhány napra Berlinbe is ellátogatott, ahol elsősorban az olimpiai előkészületek köztötték le a figyelmét. Rubien a látottakról nyilatkozott és tapasztalatai igen kellemesek voltak. Az olimpiai stadionban, az olimpiai faluban és Grünau-ban — mondotta — serényen folyik a munka, amely hatvan százalékában el is készült. Kijelentette, hogy soha olimpiai játékok nem kerültek lebonyolításra olyan nagyszabású keretben, mint ezuttal. A világ egyetlen regattapályája sem hasonlítható össze a gyönyörű grünaui pályával. A hatalmas tribün, a széles korzó, a modern csolnakházak, amelyekben tágas öltözők állnak a versenyzők rendelkezésére, mind remekül illeszkednek bele a környező lankás vidék keretébe.

Nagyon szép környezetben fekszik a berlini Reichssportfeld is. A százezer néző befogadására épülő stadion hasonlít a los angelesi olimpiai stadionhoz, sőt futópályájának méretei is teljesen

azonosok. Az uszóstadion hatalmas tribünjei monumentálisak, a diszmezőn pedig kitünően lehet majd lovaspólot játszani. A huszezer nézőt befogadó szabad színpad, ahol a tornászversenyeket tartják, erősen emlékeztet a hollywoodi Bowra. Los Angelesben az olimpiai falu apró ideiglenes házakból állott, de a most befejezéséhez közeledő döberitzi falu össze sem hasonlítható azzal. Az itt levő lakóházak és az emeletes központi épület mindegyike masszív anyagból épült. A modernül berendezett kényelmes szobákban kettesével lagnak majd a versenyzők, akiknek ellátásáról is a rendezőség gondoskodik. Hatalmas fák árnyékában pihenik az atléták a versenyek fáradalmát, vagy a falu tréningpályáin gyakorolhatnak, ha éppen kedvük támad erre. Amerika szeretné — fejezte be szavait az amerikai sportférfiu — ha valamennyi sportágban indulnának versenyzői a jövő évi olimpián. Bizonyos, hogy az amerikai atléták a látottak szerint jól fogják magukat érezni Berlinben és az építkezések mindenki tetszését megnyerik.

Elfogadták az Electrica óvását

A helybeli Electrica legalább a vesztes fejsze nyelét akarta megmenteni és megóvta a Jimboliana ellen meglepetés-szerűen elvesztett mérkőzést, amely egyben kupameccs is volt. A kupabizottság az óvást elfogadta és mert a jimboliana csapat egyik játékosának igazolása nem volt rendben, a mérkőzést az Electrica javára könyvelte el. Az Electrica tehát a bajnoki mérkőzést elvesztette, de a kupamérkőzést a zöld asztalnál megnyerte. Így az Electrica megy tovább a kupamérkőzéseknél.

Felfüggesztett játékjog

Felfüggesztették a Jiul sportegylet játékjogát, mert az augusztusi AMEFA elleni mérkőzés anyagi kimutatását nem mutatta be. Felfüggesztették azonban a helybeli zöld-fehéreket is, mert az aradi atléták ellen májusban megtartott mérkőzés kimutatását nem terjesztette be.

— Elítelt ügyvéd. A clujai hadbírótság Golister Lajos dr. ügyvédet, aki egy vendéglobban a román államra nézve sér-

Fuzionál a budapesti Nemzeti

A budapesti Nemzeti csapata mégis bekerül a magyar ligába, ha másként nem hat fuzió révén. Előbb a III. ker. FC-vel folytatott ilyen természetű tárgyalásokat, majd a Soroksárral, amely hajlandó is a fuzióra. A Soroksár átveszi a Nemzeti játékosait, az új címbe pedig belekerül a Nemzeti elnevezés.

A pénz elintéz mindent

Chiroiu és Kovács játékosok ügye végre elintézést nyert. Chiroiu ellenében a CAO azt kérte, hogy Kovács maradhasson Oradean. A Ripensia hajlandó is lett volna Kovácsról lemondani, de a tárgyalások megfeneklettek. Végül is sikerült az ügyet pénz segítségével elintézni és a két játékos 120.000 lei ellenében már ősszel a Ripensia csapatában fog szerepelni.

tó kifejezést használt, négy hónapi fogházra és tizezer lei pénzbüntetésre ítélt.

Szeptember 21-én

nagy gyermekmulatság

A műsor második része felnőtteknek
a Magyar Házban
a Magyar Nőegylet rendezésében

Kezdeté délután 4 órakor

— Nyelvizsgát tesznek az orvosok. Satumarei jelentés szerint az otti prefektus kijelentette, hogy a közel jövőben minden kisebbségi orvosnak közegezségügyi alkalmazottnak, ak meggye szolgálatában áll, román nyelvizsgát kell tenni.

— Szent kereszt felmagasztalása. A reszténység ma ünnepli Jézus Krisztus sz. keresztjének felmagasztaltatása ünnepe templomokban a mai napon alkalmi mismondanak. Minthogy az ünnep kizárólag egyházi jellegű, munkaszüneti nincsen, közhivatalokban nem dolgoznak.

— Rendőrök összetűztek sztrájk munkásokkal. Az amerikai Minneapoban négyezer sztrájkoló vasmunkáscai tüntetést rendezett. A rendőrség tüntetőket előbb könnyfakasztó bakkal igyekezett szétszórni, ami azonban ez hatástalan maradt és a munkások fenyegető magatartást tanúsítottak, a rendőrök közéjük lőttek. Két munkás meghalt, harminc pedig megsebesült.

Hölgyek figyelmébe!

Angol kosztümök, kabátok és köpenyek készítése a legújabb divat szerint, mérsékelt árakon

Krachutz Ott
1. Bulev. Regina Mária
(Dr. Cioban-palota, III. en)

— Magyar gyóntató Rómában. Mon Ferenc dr. volt erdélyi minoritarendi tanfőnök, aki jelenleg Rómában a generálisának segítje és egyben római gyóntató, legközelebb — mint jelenük — a rendi generális kíséretében romániai ellenőrző körútra érkezik. Távoalatt Wild Endre dr. minorita atya a sárnáp című folyóirat szerkesztője látja Rómában a magyar gyóntatói teendő. Wild Endre dr., aki már ismételt müdött ilyen minőségben Rómában, ezuttal hónapig marad az örök városban.

— A vidám lakodalom szomorú vége. Mailat községben Hódi György gazda lakodalmat ülték. A menyegzői mulatság reggelig tartott, amikor a vidám hangulatban levő legények kocsikra ültek és az akon végig hajtottak. A mámoros hangulat mindig magasabban ágaskodott, végül is elhatározták a legények, hogy csiversenyt rendeznek. Neki is eresztették lovakat, de a jól induló hajnali mulatsnak szomorú vége lett. Az egyik kocsi felrult, a benne ülő Kovács János és Szilveszter és Aranyos János életveszélyes sérüléseket szenvedtek. A két férfi között a kocsin ülő egy hat esztendősi fiúcska állott, borral lett üveget tartott kezében. A győ a kocsi felborulásakor olyan szerencsés repült ki az utra, hogy a boros üveggel zében talpra esett.

— Leleplezett álhírlapíró. A timisoari rendőrség nemrég letartóztatta Lupescu Barnard állítólagos újságíró. Lupescu előtt Lugojon is járt, ahol a Revista Satatii című folyóiratra azzal gyűjtött előfétéket, hogy ő az egészségügyi minisztium sajtófőnöke. Ily módon sikerült néketezer leit összeszedni. Lupescu ellen a goji kórház igazgatósa feljelentést tett, amelyet most a timisoari rendőrséghez juttattak.

Megérkeztek a még hiányzó összes speciális Ford-javító gépek és szerszámok Javítsa Ford-gépet a kizárólagosan autorizált Erdély és Bana legjobban berendezett Ford-javító műhelyében.

BANAT MOTOR vezérképviselet
Műhely: Timisoara III., Strada Gălbescu 1
Telefon: 12-50

AI RDESSEN

A DELI HIRLAPBA

Közgazdaság

Az új tengeri ára rövidesen emelkedni fog míg a régi áru vagononkint hatezer leiel csökken

Az ókirályságban a buza termés kiélé-
sége mutatkozik és ez a körülmény
ra késztette az eladókat, hogy óvato-
legyenek az új tengeri eladásánál,
és számolnak azzal, hogy az új kuko-
rica ára rövidesen emelkedni fog. Az új
tengeri árának emelkedésével egyidejű-
leg azonban a tavalyi kukorica ára érez-
hetően esik, mert az új és ötengeri kö-
svény árkülönbsége igen nagy. Ezelőtt
12 nappal a dunai kikötőben az öt-
engeri ára vagononkint 32—33 ezer lei
volt, míg az új tengerit október, novem-
ber szállításra már 21.500—21.750 leiel
árak el vagononkint. Az utóbbi napok-
ban az ötengeri ára vagononkint hatezer

leiel csökkent és ma már csak huszon-
hatezer lei az ára. Ezért úgy a kereslet,
mint a kínálat az ötengerinél tartóz-
kodó. Az új tengerinél az a helyzet, hogy
az irányzat szállárd és vagononkint
22.000—22.500 leiel adják el. Gobana-
kereskedők véleménye szerint az öt-
engeri ára még továbbra is esik és mint-
egy huszonnégyezer lei körül fog kiala-
kulni, hogy ezáltal az új és ötengeri kö-
svény árkülönbsége ne legyen több, mint
1000—1500 lei. Ami a tengeri exportját
illeti, kereskedői körök igen optimisták,
mert a szomszédos államokból máris
számos ajánlat érkezett kukorica kivi-
telére.

Könnyítést tartalmaz Nemzeti Bank rendelete az export után befolyó devizák kifizetésénél

A Nemzeti Bank fontos körendeletet
jelentett fiókjaihoz. Ez a rendelet jelen-
legesen mértékben megkönnyíti az ex-
portőrök helyzetét. Eddig ugyanis az ex-
portált áruk után befolyó devizákat
csak a jegybank központosítva utalhatta ki.
Eznek az volt a következménye, hogy
a kifizetés késedelmesen történt és meg-
nehezítette az export helyzetét. Az új
rendelet ugy intézkedik, hogy a devizák
kifizetésére még a prémiumok kiutalása
előtt sor kerülhet és ezeket a devizákat
a Nemzeti Bank fiókjaitól is megkap-
hatják. A rendelet szerint a Nemzeti
Bank a kormány gazdasági bizottságá-
val egyetértően elhatározta, hogy az ex-
portőrök kívánságára különválasztja a
devizák kiutalását a prémiumok kiuta-
lásától. Abban az esetben, ha az ex-

portőr a Nemzeti Bank egyik fiókjánál
jelentkezik és azt kéri, hogy fizessék ki
neki azonnal az általa exportált áruk
után járó devizákat, akkor a fiók a kifi-
zetést azonnal eszközölheti, feltéve, ha
az exportőr iratokkal igazolta, hogy a
kivitel valóban megtörtént. Ez az eljá-
rás azonban csak olyan exportra vonat-
kozik, amely prémiumot élvez. A devi-
zák kifizetése alkalmával az exportőr-
nek kimutatást kell készíteni a neki járó
prémiumról és ezt a kimutatást a kifizet-
ett devizák kimutatásával együtt a
Nemzeti Bank elé kell terjeszteni. Igazo-
lás után ezt a kimutatást is visszaküldik
kifizetés végett. A jegybank fiókjainak
különös gondot kell fordítani a kivitel
időpontjára és arra, hogy az exportőr-
nek joga van-e prémiumra.

A Nemzeti Bank még egy másik ren-
deletet is kiadott, amely a buza kivitel
eddig rendszerét módosítja. A rendel-
kezés ugyanis a szabad devizakivitel
a buza kivittel kapcsolatban az eddigi
hatvan százalék helyett ötven százalé-
kra szállítja le. A buzaexportőrök pedig
kötelesek azt a kivitel, amely után ne-
kik a prémiumot előzetesen kifizették,
legkésőbb november 15-ig lebonyolítani.

**OPREA ION A KERESKEDELMELI ÉS
IPARKAMARA ELÉN.** Oprea Ion, a ke-
reskedelmi és iparkamara volt elnökének
timisoarai kamara ideiglenes bizottságába
való kinevezése a miniszterium részéről már
megtörtént. Oprea Ion a fővárosban tartóz-
kodik és a kinevezését magával hozza. A ke-
reskedelmi és iparkamara ideiglenes bizott-
sága a jövő héten ülést tart és azon a bizott-
ság elnökeké Oprea Ion fogják megválasz-
tani. Jólétesült körök szerint a kamara
ideiglenes bizottságának összetételében még
más változások is várhatók.

Megszorítás az importengedélyek körül.
Az év harmadik harmadára a külkereskedel-
mi hivatal csak Csehszlovákiára, Olaszor-
szágra és Ausztriára szóló importengedélye-
ket osztott ki, mert a többi országgal szem-
ben Románia kereskedelmi mérlege passzív
és árubehozatali engedélyek ezért nem adha-
tók ki. Ez a helyzet nagy károkat okoz a
kereskedőknek, akik szezoncikkkel nem
tudják ellátni magukat.

Az üzletek téli zárójára. Az üzletek nyári
zárójára vonatkozó rendelet szeptember
15-ig érvényes. A téli zárójára vonatkozó-
lag újabb rendelet még nem érkezett a hely-
béli munkaügyi felügyelőséghez, de ha szept-
ember 16-ig újabb intézkedés nem érkezik,
akkor szeptember 16-án a régi zárójarend
marad érvényben. Az üzletek eszerint délben
egy órákor zárnak és délután három órákor
nyitnak, míg az esti záróra hét órákor lesz.
Az üzletek a jövő héttől kezdve csak szomb-
aton vagy törvényes ünnepek előtt este
tarthatnak nyolc óráig nyitva. Az élelmis-
szerüzletek déli zárása félkettőkor lesz és
három órákor nyitnak, este nyolc órákor
zárnak. A borbély és fodrászüzletek délután
egy és három között tartanak zárva, este pe-
dig nyolc órákor zárnak, míg szombaton
este tizenegyig tarthatnak nyitva.

A második belföldi kölcsön eredmé-
nye. A szakminisztériumok számvevőse-
geinek igazgatói Antonescu Victor
pénzügyminiszter elnöke alatt érte-
kezletet tartottak, amelyen megállapí-
tották, hogy a második belföldi kölcsön-
re jegyzett összeg közel hét milliárd leit
tesz ki.

Országos nagyvásár lesz városban
szeptember 26-án és 27-én. A nagyvásárt az
ötödik kerületi mezőn tartják meg és arra
állatokat is felhajthatók.

Kínálat van — kereslet nincs. A bán-
sági gabonapiac az élénk kínálati
szemben kereslet nincsen és vételek
hiányában az irányzat minden árucikk-
nél lanyha. Az üzleti forgalom igen ke-
vés és emiatt a gabonaművek, főként
a buza áránál újabb csökkenés mutat-
kozik. A piaci árak a következők: bán-
sági buza 335, torontáli buza 340, öt-
engeri 290, új tengeri december, januári
szállításra 220, új zab 280, korpa 250,
takarmány árpa 260, tavaszi árpa 300,
kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból
zsákkal együtt 630, nagymalmi liszt 650,
bánasági repce 480, káposzta repce 510
lei száz kilónkint. A lóhere 30, a lucerna
23 lei kilónkint.

Foto-amateurok!
Figyelem!
Vásárolják az
AGFA Premium-filmet
Káldor fotoszaküzletben
Piata „C. Bratianu” 3

MOZI

Mozik másora
Szombat, szeptember 14.
Apollo-mozi: Kacagó szemek.
Capitol-mozi: Egy vad sikoly.
Select-mozi: A hármás jelzés.

**APRÓHIRDETÉSRE
LEGALKALMASABB
A DELI HIRAP**

A testőrség

Irta: Albert-Jean.

Roland Darcet nagyot lélekedett, mi-
kor kilépett a gyár kapuján. Ma nagy-
terü napja lesz; szabadságot adott
és személyzetének, üres a ház s elmo-
lyodott arra a gondolatra, hogy Gi-
sele Qucatin ott vár reá a tulajdon ott-
bányában. Háromhónapos szakadat-
lan udvarlás eredménye ez a találkozó
Gisele csak hosszas küzdelmek, sza-
kaszok, jelenetek és gyötrelmek után
megedezett Roland tüzes ostromának.

— Hát jó, elmegyek magához, — je-
lentette ki végül — de két feltételt sza-
lok: először, hogy erre az esetre távo-
sítsa el egész cselédségét, másodsor,
hogy ideadja nekem a kis palotája kul-
csát.

— A kulcsát? ... Minek az?
— Minek? No lássa, hát értsen meg és
vegyen ki, barátom! Nézze, én életem-
ben most először megyek ilyenféle ta-
lkára... Hát bizony én mindentől fé-
lek; egy szó, egy mozdulat diszonan-
tát támaszthat. Igen... az asszony,
kit várnak... aki végre megérkezik,
teszi a kalapját, kabátját, fátylát...
közben annyi neveléses dolog törté-
nik... Nos ha lakásának a kulcsa ná-
m van, akkor én várom magát... Érti
különbséget? Aikor jövök, amikor ked-
vem tartja, megismerkedem a kandal-
vával, a divánnal, a zongorával, a régi

hollandus órával, amelyről annyit be-
szélt nekem... lassan-lassan megszo-
kom a társaságukat... és mikor maga
megérkezik, már otthon érzem magamat
... a kapcsolat már meg lesz teremtvé
... az ismeretlen környezetbe érkezés
minden feszélyezettsége elmarad... és
igy mi ketten mindjárt egészen ter-
mészetes módon bizalmas kettesben le-
szünk egymással...

Ez a lelki finomság meghatotta Ro-
land-t és odaadta a kulcsokat a lány-
nak.

Megállt egy villanyos óra előtt, meg-
nézte:

— Van még időm; lemegyek gyalog a
Porte Maillotig, — gondolta magában —
ott aztán taxit fogadok!

Nekiindult, közben meg-megállt és el-
nézegette a kirakatokat. Az egyikben ép-
pen valami automobilverseny eredmé-
nyét olvastatta, amikor egyszerre csak
észrevette, hogy egy csapottszerű, szür-
ke juhász kutyára dörgölődik hozzá óvato-
san; ebben a pillanatban még egy kutya
sompfordált oda hozzá, szakasztott olyan,
mint az előbbi és odadörgölte fejét a
fiatalember lecsüngő kezefejéhez. Dar-
cet imádkozta az állatokat; megsimogatta
az egyiket, a kutya hálás pillantást ve-
tett rá, aztán végignyalt a kesztyűjét.
A két állat mintha ki lett volna merül-
ve, nyaklánc nem volt rajtuk; olyanok
voltak, mintha megszöktek volna valami
kutyastállóból. Darcet megsimogatta

őket, aztán nekiindult.

A két kutya menten a nyomába szegő-
dött, Darcet megállt, a kutyák is meg-
álltak; megindult, a kutyák is megindul-
tak. „Sintér kezére jutnak,” — gondolta
magában; megajánlta őket, füttyentett,
a kutyák azonnal szorosán ott termet-
tek mellette. Megállított egy taxit s úgy
ahogy elhelyezkedett benne a kutyákkal.
„Holnap majd odaajándékozom őket a
barátainknak, ha ugyan meg nem tartom
magamnak. Remek állatok!”

A kocsi megállt a kis palota rácsos ka-
puja előtt; sötét este volt már. Roland-
nak nagyot dobbant a szíve, mikor az el-
ső emeleten, a dolgozó szobája függőnye
mögött halvány világosságot vett észre.
„Vár,” — suttogta magában.

Benyitott a kapun; a kutyák végig a
sétauton vágatva iramodtak neki, fönn
termettek a lépcsős terasz tetején s
odatelepedtek az ajtó két oldalára. Ro-
land nyugodtan, boldogsága biztos tuda-
tában, lassan lépegetett utánuk... Ép
az első lépcsőfokra tette a lábát, mikor
fenyegető mordulást hallott. Ráförmedt
a kutyákra, még felment két lépcsőfo-
kon, de akkor aztán visszahőkölt a két
fogvicsorgató izzó tekintetű, felbor-
zolt szőrű testőr elől...

A kutyákban felébredt a házörző-ös-
zton és azonnal védelmezőivé szegődtek
annak a küszöbnek, amelyhez odavezet-
ték őket; ezt kötelességüknek érezték s
integyen így rótták le házájukat az élvez-
zett jótéteményért. Darcet hiába akarta

elkergetni őket az utjából; nem mozdul-
tak; ő pedig nem mehetett be. Végre ki-
áltozni kezdett. Az emeleten ablak nyílt,
Gisele hajolt ki:

— Maga az, Roland?

— Igen! Jöjjön csak le!... Ne féljen!
Gisele lejtött s kinyitotta az ajtót.

— Szólítsa csak a kutyákat, talán ma-
gának engedelmessékednek és én beme-
hetek.

A kutyák hátranéztek, de nem mozdul-
tak.

— Átkozott kutyakomédia, — dühön-
gött Roland — hiszen ezek a dögök hol-
naputánig sem eresztenek be! Ugyan,
drágám, ne sirjon, legyen szíves, hozza
le az íróasztalomból a revolveremet...

— Micsoda, hogy agyonlőjje szegénye-
ket? Szó sincs róla, nem akarom! Hiszen
ők csak a kötelességüket teljesítették...
És igazuk is van: nem lett volna szabad
idejőnnöm!

Felszaladt, felöltöztött és bátran kisur-
rant a két kutya között.

— Látja, milyen szelidek... Nem sza-
bad bántani őket! És igazuk van... Én
mondom magának, hogy igazuk van!

Kinyitotta a kaput és elviharzott.

— Gisele! Gisele! Könyörgök, hallgas-
son meg! — rimázkodott Darcet és
utánaszaladt.

Mind a kettőjüket benyelte az éjszaka.
Ezekben a kutyák ridegen merev órá-
lásba helyezkedtek az üres ház küszö-
bén...

Rádió

Szombat, szeptember 14. Bucuresti. 6: Katonazene. 7: Hírek. 7.15: Katonazene. 8: Felolvasás. 8.20: Új lemezek. 8.45: Felolvasás. 9: Jazz. 10.30: Hírek. 10.45: Vendéglői zene. 11.15: Hírek németül és franciául. 11.45: Vendéglői zene. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.40: Zongorajáték. 3.40: Hírek. 5.10: Előadás. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Szalonzene. 7: A rádiótársaságjáték húzása. 12: Szalonötös. 1: Hírek. Budapest II. 6.35: Előadás. 7: Szalonzene. 8.10: Mezőgaz-

dasági féléra. 8.50: Tárogató. 9.20: Előadás. 10: Hírek. Bécs. 1: Könyv zene. 4.15: Citeranegy. 5.45: Táncclemez. 11.10: Ária és dalest. 11.55: Hanglemezkabaré. Berlin. 11.30: Hétfévi tarka-est dalokkal és zenével. Belgrád. Éjfél 12.30: Táncczene. Milánó. 10.30: Tarka-est. Róma. 6.10: Mandolinnyegyes. 9.40: Rómeo és Julia, opera. Stockholm. 8.30: Régi táncczene. Stuttgart. Este 9.30: Hofbauer-Schneider: Románc, zenés rádiójáték. Varsó. Este 7.45: Könyv lemezek. 9: Szórakoztató zene. 12: Táncczene.

Vasárnap, szeptember 15. Bucuresti. 11.30: Egyházi beszéd. 12: Karének. 12.40: Rádiózene. 1.53: Lemezek. 2.15: Hírek. 2.50: Lemezek. 6: Motzoi zenekar. Közben hírek. 8.20: Hanglemezkabaré. 9: Felolvasás.

9.15: Rádiózene. Gutianu Emilia énekesnővel. Közben hírek. 12: Táncczene. Budapest. 10.15: Hírek. 11: Szentmise, evangélium után prédikáció. 12.15: Evangélikus istentisztelet, prédikál Raffay Sándor püspök. 1.30: Operaházi zenekar. 2.45: Rádiókrónika. 3: Hanglemezek. 4: Mezőgazdasági féléra. 4.45: Cigánymuzika. 5.30: Felolvasás. 6: Szalonzene. 6.20: A rádió társaságjáték húzása. 7.25: Zongorajáték. 8.10: A Ferencváros-Sparta közép-európai döntőcupa labdarugómérkőzés közvetítése Prágából. 9: Pityu, komédia Fedák Sárival. Első felvonás után 9.55: Sportközlemények. 11.30: Hírek. 11.50: Zenekari hangverseny, majd hírek. Budapest II. 1.40: Cigánymuzika. 4: Éneknegy. 5: Ifjúsági előadás.

5.35: Cigánymuzika. 6: Utirajz. 6.35: lonzene. 7.35: Előadás. 8.15: Énekgorakisérettel. 8.55: Hanglemezek. 10 rek. 10.30: Szalonötös műsora. Bécs. 9: Dal- és áriaest. 11: Táncczene. Éjfél 1: Cigánymuzika Budapestről. Belgrád. Este 9: Német operaszíndarabok. után 1: Szórakoztató zene. Milánó. 9.40: Nemzeti himnuszok. Róma. Szimfonikus hangverseny. 11.30: Táncczene. Prága. Délután 3.30: Hegedűművész játék. Strassburg. 9.30: Nagy zenés tarka. 11.40: Táncczene. Varsó. 6: Táncczene. Csellóművész játéka. 10: Vidám-est. Zongoraötös. 11.45: Táncczene.

Oktatás

Angol oktatás

kezdőknek és haladóknak. Csoporttanítás és különórák. Dr. K u n Ferencné, III., Str. General Mosoiu 17. Érdeklődni lehet d. u. 3-4. (3358)

Alkalmazás

Kifutóleányt

azonnalra felvevünk. Ungár-nyomda, Piata I. C. Bratianu 3. (3332)

Keresünk

gyakorlott férfikötő-munkást. Heda, III., Domnita Balasa 20. (3354)

Mindenes szakácsnót

jó fizetéssel azonnal felvevünk. Bemutatkozás „Atelier Erika” keztyűüzletben, Belváros, Városháza mellett. (558)

Állást keres

Ügyes kirakatrendező

és jó kiszolgáló a nőidivat szakmából állását változtatni. Cim a kiadóhivatalban. (3352)

Adás-vétel

Raktárkiárusítás!

Minden elfogadható áron eladók: Zongorák, szalóngarnitúrák, butorok, komplett szobák, tükrök, képek, szőnyegek stb. Írógép, jókarban 1600 leiert. Belgiana A. G., I., Str. Eminescu 6. (3300)

Veszek

kombinált uriszobát. Cim a kiadóban. (3294)

Olcso vétel!

Márkás olajfestmények, bronzvázák, márványoszlop, szőnyegek, Biedermayer-fotel, antik szekrény stb., minden elfogadható áron eladók. Belgiana A. G., I., Str. Eminescu 6. (3301)

Szöllővásár

a Select bonboneriában, Timisoara IV., Bulv. Carol 10. Legesodásabb faj, csemege-szöllő 10 kgr. eredeti ládában is, hihetetlen olcsó áron kapható. (3349)

Árverés

előtt vizsgálja meg zálogcéduláit. Ne hagyja odaveszni. Eladhatja jó pénzért. Forduljon bizalommal 25 éves cégemhez. Sternberg, Mercy-utca. (712)

Eladó

vagy bérbeadó, elutazás miatt, jólmenő fényképész-műterem, forgalmas helyen. Cimeket „Azonnal” jeligére a kiadóba kérek. (3359)

Olcso kölcsön kapható

I. betáblázásra, kereskedelmi váltóra és konverziós adósságok rendezésére 1, 3, 10, 20, 30 évi törlesztésre. Belgiana A. G. kereskedelmi és boyvállalat Timisoara I., Str. Eminescu 6. Telefon 22-80. (3350)

Vakás

Belváros központjában

4 szobás lakás azonnal kiadó. Irodának is alkalmas. I., Str. Bredeceanu 4. (3340)

Új villanegyedben

Püspök-hid közelében napsütéses szobakonyha-szuterén lakás gyermektelen házaspár részére kiadó. III., Str. Gen. Mosoiu 5. (3341)

Új villában

szuterén szoba-konyha éleškamra, gyermektelen házaspárnak kiadó. III., Nistru 21, Begaszatanórium után. (3344)

3 szobás

lakás kiadó az I. kerület központjában. Str. Marasesti 14, földszint. Érdeklődni az I. emeleten a háztulajdonosnál. (3345)

Kiadó

modern 2 szobás utcai és udvari lakás, parkett és fürdőszoba. Weisz, IV., Spl. Tudor Vladimirescu 31. Telefon 19-98. (3346)

2 szobás

földszintes udvari lakás, ujonnan rendezve, gyermektelen házaspárnak megfelelően 1150 leiert október 1-re kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél, IV., Müller tenbrunn 8. (3343)

Modern, új családi ház

közel a 6-os villamos megállóhoz, a vágányok között, 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, október 1-ére kiadó. Str. Caras 7. Cseri. (3342)

Különléle

Harisnyaszem

felszedést olcsón vállalok. II., Str. I. vrancea 24, kapu alatt jobbra. (2347)

Fehér spitz kutya

találtott, Tulajdonosa csekély díjazásért átveheti. Demeter Irén, Ronat, Barieri 1. d. u. 4-6-ig. (3348)

Iskolás leányka

urí családnál ellátást nyerhet. III. ker., morandului-utca 4. Magyar, német, francia nyelvű. Cim a kiadóban. (3349)

Boyvállalat

elintéz mindent. Utleveleket, vízumokat, tartózkodási engedélyeket. Minden kereskedelmi és bizalmas ügyet. Bel- és külföldi rirszolgálat, Információs iroda stb. Belgiana A. G. kereskedelmi és boyvállalat Timisoara I., Str. Eminescu 6. Telefon 22-80. (3351)

Fordító-irodám

L., Piata Bratianu 3. sz. alatt, (a Deli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig, olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve írását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelvekre. N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás tanár. Buzărești és Timisoara város volt első fordítója.

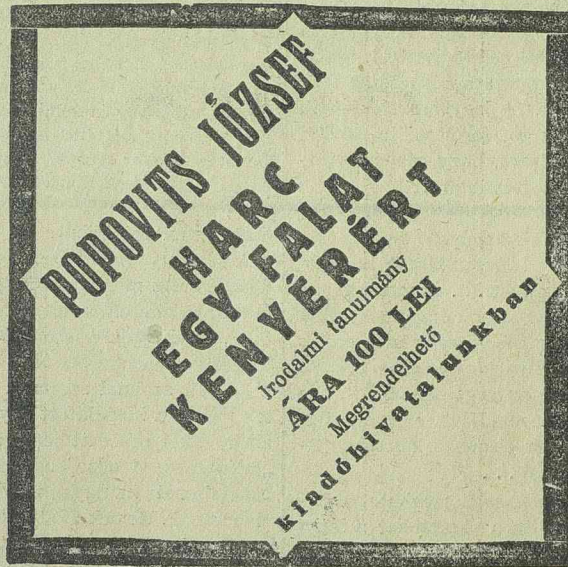
Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz” I., Piata I. C. Bratianu

Kertészeti kiállítás

a Hunyadi-kastély kertjében

Szeptember 15-ig.

Ez az, ami

minden gyümölcsésznek
minden kertésznek
minden szőlőgazdának
minden gazdálkodónak

nélkülözhetetlen

Növényvédelem és Kertészet

szakfolyóiratok a legmegbízhatóbb munkatársak.

Megjelenik havonként 1 Növényvédelem és 1 Kertészet. A két lap együttes előfizetési ára: negyedévre 100—, félévre 200—, egész évre 400—lei. Minden számhoz kitűnő színes mellékletek, rengeteg szakrajz és illusztráció.

Az előfizetők alábbi 4 könyvet: 1. Horn János: Gyümölcsfák nyeseése. 2. Urbányi: A gyümölcsfák betegségei. 3. Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket. 4. Sántha: A szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiert kapják.

Kedvezményes áron csakis a 4 kötet együtt vehető át. Darabonként 86— leibe kerül. Kérjen mutatványszámot (5 lei bélyeg beküldése ellenében) a DELI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara. Lapeleírózések ugyanezen címre küldendők.